

Bajtársi

Hírlevél

XXII. évfolyam 2020. Különszám

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

30 éves a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége

A Szövetség élén szolgáltak

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elnökei

DR. SIMON SÁNDOR altábornagy
(1990 – 1992)

KELEMEN JÓZSEF vezérőrnagy,
majd altábornagy
(1992 – 1996) és (2012 – 2016)

SIPOS GÉZA ezredes
(1996 – 2012)

HAZUGA KÁROLY altábornagy
(2016 –)

TARTALOM

A Szövetség élén szolgáltak	2
30 év margójára	3
Szövetségért díj	3
Így kezdődött	4
Közép-magyarországi régió	5
A BEOSZ jövőjéért	6
Észak-alföldi régió	6
Mérföldkövek	8
Dél-dunántúli régió	9
30 év távlatából	11
Közép-dunántúli régió	12
Köszöntjük	
a harminc éves BEOSZ-t	13
Akarjunk merészet álmodni!	14
Dél-alföldi régió	15
Mindig megújulva	16
Nyugat-dunántúli régió	17
Észak-magyarországi régió	18
Honvéd Hagyományörző	
Egyesület	19
Honvéd Zrínyi	
Sportegyesület	20

30 év margójára

A rendszerváltás, hazánk demokratikus átalakításának kezdetekor egy dunántúli helyőrségben, Veszprémben századosként szolgáltam az akkori Magyar Néphadseregben. A pártirányítás megszűnésével, az egyesületi törvény megjelenésével az alakulatunknál is megkezdődtek a szerveződések az állomány körében, a katonák érdekeinek képviselése és védelme, a rászorultak szociális támogatása, a katonák presztízsének növelése érdekében.

E folyamat részeként – több más szervezettel együtt – alakult meg a veszprémi „Honvédok Független Bajtársi Érdekvédelmi Egyesülete”, amely tizenhét taggal hozta létre, a tevékenységük összehangolására, érdekeik országos szintű képviselése és védelmére a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségét. Ekkor találkoztam először a Szövetséggel. Felhívását olvasva teljes mértékig azonosulni tudtam céljaival és szándékaival.

Hosszú évekkkel később, az akkori beosztásaimból adódóan vettem részt a Szövetség néhány rendezvényén, de közvetlen kapcsolatba akkor sem kerültem vele. Majd 2016 januárjában, régi katonatársaimmal egy baráti beszélgetés során került szóba ismét a Szövetség, illetve – mivel tisztújításra készült a szervezet – az elnöki tisztség vállalása. Több hónapi gondolkodás és beszélgetés után vállaltam a jelölést, majd megválasztásommal az elnöki tisztséget. Tudatosan készültem az új tisztsé-

gem ellátására, ezért a Szövetségről, annak elmúlt időszakáról amit csak felleltem, elolvastam. Így kaptam képet arról, hogy az elmúlt évtizedekben hogyan alakult a szervezet sorsa, milyen buktatók, nehézségek és sikerek szegélyezték útját. Láttam, hogy azok a célok és eszmék, amelyeket az alapítók megfogalmaztak, ma is érvényesek és helytállóak, nekünk ezen az úton kell továbbmenünk.

A Szövetség elnökeként az elmúlt négy évben megtapasztalhattam az egyesületek közösségépítő, megtartó erejét, a bajtársiasság, az egymás iránt érzett és vállalt felelősség fontosságát, az önzetlen segítőkészség és a tenni akarás erejét. Az évforduló alkalmából, visszatekintve a Szövetség elmúlt harminc évére, a jövőt illetően soha nem az volt a kérdés, hogy meddig, hanem hogy miként és merre menjünk. Nem volt egyszerű választ adni a felvetésekre, a folyamatosan változó társadalmi, gazdasági és katonapolitikai környezetben, a haderő-átalakítás folyamatában. Azt, hogy sikerült, mi sem példázza jobban, mint maga a Szövetség léte.

Ma már elmondhatjuk, hogy a Szövetség az alapítók szándéka szerint valóban egy új korszakot nyitó és felépítő történelmi változások cselekvő részese volt, melynek során értéktelítő, értékközvetítő tevékenységet végző szervezetként harminc éve áll a honvédelem ügyének szolgálatában.

HAZUGA KÁROLY

NY. ALTÁBORNAGY, ELNÖK

A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA FELELŐS KIADÓ:

HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

VILNER PÉTER NY. EZREDES

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKHELYETTESE:

PINTÉR FERENC NY. EZREDES

FŐSZERKESZTŐ:

GRÓF FERENC NY. ALEZREDES

FOTÓ: KISÉRI-NAGY FERENC

A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE:

www.beosz.hu

Cím: 1440 BUDAPEST, Pf.: 22.

E-MAIL: BHIRLEVEL@GMAIL.COM

NMHH SZÁM: 1612/2012

Szövetségért díj

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elnöksége a 13/2019. (09.24. BE) határozatában a Szövetség megalakulásának 30. évfordulója alkalmából a Szövetség tagjai részére adományozható Díj alapításáról döntött.

Így kezdődött

A Balassi Bálint Bajtársi Egyesület 30 éves lett. Az ünnepi közgyűlésen úgy fogalmaztunk, hogy egy emberöltővel idősebbek lettünk. A minap arról beszélgettünk, hogy ebben az időszakban sok egyesület ünnepi megalakulásának 30. évfordulóját. Ennek az az oka, hogy korábban nem volt lehetőség ilyen – a bíróság által bejegyzett, az adóhivatalhoz bejelentett – szervezet megalakítására. Ezt az 1989. évi II. törvény tette lehetővé. Nyugállományúklubok HM-utasításban biztosított feltételek alapján működtek a törvény elfogadása előtt is, de a hivatásos állománynak csak a törvény megjelenését követően lett lehetősége önkéntes alapon szervezetbe tömörülni.

Sokféle ok közrejátszott abban, hogy a katonák körében hamar kialakult az igény ilyen szervezetek megalakítására. Ebből talán egyetlen dolgot emelnék ki, az akkori időszakot jellemző bizonytalanságot. Folytatva: 1989 szeptemberében megalakult a „Budapesti 1. számú Bajtársi Érdekvédelmi Egyesület” ideiglenes 5 fős szervezőbizottsága. Elnöke dr. Herczeg Ottó ezredes lett, aki kezdeményezője, szervezője, jogásza, mindenese volt az alakuló közösségnek. Tagok: dr. Györkei Jenő alezredes, dr. Nagy Sándor alezredes, Takács Ferenc ezredes és szerény személyem.

A bizottság tagjai megkezdtek a tag-szervezést, mely rövid idő alatt eredményes volt. A bizottság november elejétől jelölést előkészítő bizottságként működött, amelynek feladata volt a közgyűlés előkészítése. A közgyűlésre a Hadtörténeti Intézet és Múzeum dísztermében került sor. A közgyűlést a bizottság elnöke nyitotta meg, a napirend elfogadása után megválasztották a közgyűlés tisztségviselőit.

Érdekességgént el lehet mondani, hogy minden tisztségre többes jelölés volt, ami ma természetes, de akkor ez nem volt az, sőt a jelölőbizottság javaslata után, is történtek jelölések és 3. elnökjelöltként javasolták felvenni a listára dr. Herczeg Ottót akit a jelenlévők titkosan, egyhangú szavazással megválasztottak elnöknek, és aki 3 cikluson keresztül töltötte be a tagság bizalmából ezt a tisztséget. Az 5 fős elnökségben engem választottak pénztárosnak, ami igen nehéz feladat volt hiszen 72 forint volt a kasszában. Ezt csak azért mondom el,

hogy ha a mai helyzetről szólok legyen viszonyítási alap. Megválasztásra került a 10 tagú választmány, tagjai közül ma is aktív résztvevői egyesületünk életének Ipacs József és dr. Kassai László bajtársak; és az ellenőrző bizottság, elnöke, Simon Béla bajtárs, aki ma is betölti az elnöki funkciót, igaz, ma már Felügyelő Bizottságnak nevezik a testületet.

Az alakuló közgyűlésről még egy dolgot kívánok kiemelni, hangsúlyozottan megfogalmazásra került egy, az egyesületeket összefogó országos szövetség létrehozásának szükségessége, Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége néven. Igaz ekkor már működött a miénkkal egy időben (szeptemberben) megalakult 3 fős előkészítő bizottság, titkára dr. Herczeg Ottó volt. Talán kevésbé ismert, de tény, hogy szinte mindenki abban gondolkodott, hogy csak ő lehet az országos szövetség elnöke. Ő viszont amellet tette le a voksot, hogy e tisztségre egy karakteres, elismert személyiséget kell felkérni. A küldöttgyűlés melyen 18 egyesület, illetve klub képviselői vettek részt – 1990. február 13-án – dr. Simon Sándor altábornagyot, a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia parancsnokát választotta meg elnöknek. Tekintélye, ismertsége és elismertsége a fiatal szervezet megerősödésének egyértelműen hasznára vált.

2010. április 19-én látogatást tettünk Kiskunfélegyházán és az új köztemetőben, a dísz sírsoron, tiszteletünk kifejezéseként megkoszorúztuk dr. Simon Sándor altábornagynak, a volt Zrínyi Miklós Katonai Akadémia egykori parancsnokának, a BEOSZ volt elnökének a sírját.

Az alakuló közgyűlés még egy fontos döntést hozott, nagy vita és több javaslat után dr. Tóth Sándor ezredes (Hadtörténeti Intézet igazgatója), az akkor a már megválasztott 5 tagú elnökség tagja, javaslatára az egyesület a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület nevet vette fel.

Ezzel elérkeztünk napjainkhoz. Hiszen megalakulásunk óta készültünk, hogy névadónk sírjánál, Hybén és szülőhelyénél, Zólyomban elhelyezzük a megemlékezés koszorúit. Úgy gondolom el lehet mondani, hogy főleg anyagi okok miatt erre csak ez évben kerülhetett sor. Nyughelye Hybe község plébániája a lengyel határ közelében található, ezért a nagy távolság miatt csak többnaposra tervezett látogatás jöhetett szóba. Az

autóbusz-költség mellett a szállásköltség is jelentős tétel volt. Ehhez a pályázatainkban foglalt indokainkat méltányolva a BEOSZ, a NEA (Nemzeti Együttműködési Alap) jelentős támogatással járultak hozzá, melyért utólag is köszönetünket fejezzük ki az említett szervezeteknek. Itt is megköszönöm szlovák barátainknak, külön Vojtec Bacsikai – nekünk Bácskai Béla – nyugállományú alezredes úrnak, hogy segítettek az előkészítésben, a látogatás során és azt, hogy külön autóbuszszal elkísértek minket, és ők is elhelyezték névadónk sírjánál a megemlékező virágait.

Visszatérve a megalakulás körülményeire, jó döntés volt az egyesület megalakítása, ami alapját képezte a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége létrejöttének. A Szövetség ma már országos szervezetként 3 tagszövetséget, 7 régiót és 77 egyesületet tudhat soraiban. Összefogja, közösségbe tömöríti a katonagenerációkat, képviseli az érdekeiket a nyugállományú katonáknak, a közalkalmazottaknak, a katonaezredeknek. Közösségi élményt nyújt a honvédelem iránt elkötelezett polgári személyeknek és egyre növekvő számban, a helyőrségekben, a korábbi időkben sorkatonaként szolgált bajtársaknak.

GALLÓ ISTVÁN NY. EZREDES,
ELNÖK

Közép-magyarországi régió

Régióink egyesületei, szerencsésen átvészelték az elmúlt időszak megpróbáltatásait. Tagjaink számára továbbra is a hazaszeretet, a honvédelem iránti elkötelezettség, a szolidaritás, a közösség iránti igény képezi az összetartó erőt.

Problémáink – mint általában máshol is – az elöregedés, az utánpótlás hiánya, a pályázati lehetőségek szűkülése és az elhelyezés gondjai. Nem egy egyesületnél jócskán hetven év fölött van az átlagéletkor. Sok bajtársunkat temettük az idén is. A fiatalabb nemzedék, vagy a jelenleg aktív korosztály láthatóan közömbös. Az okok között lehet talán a családfenntartás, az anyagi biztonság megteremtése – akár szabadidőben vállalt munkával

is – így a közösséghez tartozás igénye egyre hátrébb tolódik, márpedig meg kell találnunk az utat az ifjabb korosztályhoz, ez a későbbi fennmaradáshoz életően szükséges.

A Nemzeti Együttműködési Alap pályázati rendszerében szinte lehetetlen céljaink megvalósítására forráshoz jutni. A HM rendszere sem a civil szervezeteket preferálja. Üdítő és reményteljes kivétel volt talán az idei év. Sok egyesület kapott támogatást rendezvényeihez és eszközök vásárlásához is.

Továbbra is gondokat okoz a klubok feltétel nélküli átadása, bár úgy tűnik, a régióban lassan rendeződnek az elhelyezési problémák.

A létszám a fenti problémák ellenére nem csökken számottevően, sőt az idén csatlakoztak hozzánk a szekszárdi „vegyivédelmiskék”, így már 16 egyesületünk van. A vezetőségek elfogadták, hogy a létszámcsökkenést úgy lehet kompenzálni, ha nyitunk a helyi lakosság felé. Ennek következtében egyre több a hölgy, és több helyen a honvédséghez kötődők már kisebbségbe kerültek. Ha nem lesz utánpótlás, maradni fog ez a trend. Lehet, hogy nyitni kellene a volt sorállomány felé is. Egy gondolatot, beszélgetést megér!

A tagság igényei kielégítésére készülnek az éves tervek, ebből eredően sok az ismétlődő rendezvény. Néhány a teljesség igénye nélkül: júnálisok és kerti partik, alakulat látogatás, nemzetközi horgászverseny, nyári gyerektábor, kistérségi találkozók, kirándulások és fürdőlátogatások, város- és múzeumlátogatások.

Öt egyesületben működik kórus vagy dalárda. Több helyen tartanak rendszeresen felolvasóesteket, író-olvasó találkozókat és hívnak meg rangos előadókat. A létszámstruktúra változása ellenére a tagság összetartó, élvezik egymás társaságát. Igénylik a színvonalas rendezvényeket, az együtt töltött órákat.

Összességében, ez a mintegy 1500 főt számláló tagság igényli a közösséget, az új tagok gyorsan beilleszkednek, az idősebbek pedig megértőek, elfogadják őket. Jó az együttműködés. Az ellenőrző bizottságok éves jelentései nem tartalmaznak hibát, s a választott vezetők mindenütt lelkiismeretesen teszik a dolgukat és képviselik a közösséget.

NAGY KÁROLY NY. ALEZREDES, RÉGIÓVEZETŐ

A BEOSZ jövőjéért

Már volt lehetőségem köszönteni a Szövetséget 30. születésnapja alkalmából, amiként megtette ezt okos, szép és optimista szavakkal már több bajtársam is. A jövő lehetséges útjairól – érthető okok miatt – sem én, sem ők nem, vagy csak „szőrmentén” szoltunk. 16 évi elnöki tapasztalataim, és a mostani, tiszteletbeli elnöki megbízatásom miatt azt gondolom, hogy ezt megtenni nemcsak jogom, hanem kötelességem is.

Szögezzük le: én egy olyan szervezetről beszélek, amely egy kedvelhető és követendő közösség! Képes úgy beszélni, hogy az megérintse az embereket, tárgyalási készsége bizonyított, megegyezési képessége meggyőző, gondot fordít a személyek kiválasztására és felkészítésére, programalkotói tapasztalata, felkészültsége megfelelő, szavahihető, szociális érzékenysége mellett alázat és konok kitartás jellemzi. Ez egy minden szempontból hiteles szervezet! Mindezek megőrzése egy újabb sikeres időszak feltétele! Olyan szervezetről beszélek, amelynek erőssége a közös szellemiség, az összetartozás érzése, az elkötelezettség a magas erkölcsi-etikai normák mellett, a szokásunkká vált rend és rendszeresség értékei, a büszkeség, hogy szakmánknak sohasem lettünk megcsalói, a problémamegoldó képesség erőssége, a szorgalom, a másik munkájának megbecsülése, a ránk jellemző bajtársiasság. Mindeközben életünkre a fizikai és lelki leterheltség, a szolgálat állandósága bizony nagy terheket rakott. Micsoda értékei ezek a Szövetség minden szervezetének és tagjainak! Ezeket is meg kell őrizni!

Bajaink nagy részét erőnk és a munkakedvünk hiánya okozta eddig is. A formák, a szabályok hibáiban véltük felfedezni az okokat, és óriási energiákat pocsékolunk el az újak kigondolására, miközben

halálra idegesítettük magunkat. Ezeket azért mondom, mert nem hiszem, hogy a BEOSZ-t „újra kell alakítani”! Miért is kellene? A különféle reformok persze nem feltétlenül ártalmasak, de az állandó újraszabályozások, főleg, amelyek ötleteken alapulnak, aláássák a Szövetség egységét, a közösségek és az együttműködők bizalmát.

Fejlődni, előbbre lépni, modernizálódni csak a szakmai tudással, szövetségi elkötelezettséggel, kitartó munkával, értékrendünk megőrzésével lehet, és egyben kell is! A BEOSZ „felélénkítése” mindenekelőtt személyfüggő, a szervezetre és az eljárási szabályokra vonatkozó kérdések másodrendűek! (Nem a maiakkal van baj, hanem a lehetséges újakra kell nagyon odafigyelni.)

A mai BEOSZ-nak anyagi és szellemi tőke áll rendelkezésére, jelentős tudással, tapasztalattal rendelkezik a szervezet működtetésében, kapcsolatrendszerre kiterjedt, megalapozott. Ismeri saját és partnerei erősségeit, gyengeségeit. Befolyásszerző képességein még van mit javítani, és még alaposabban fel kell tárnia azokat a dolgokat, amelyekben a BEOSZ helyzeti előnyben van, vagy amibe viszonylag könnyen hozható. Ha az elmúlt 30 év történéseit a tények határozzák meg, akkor a tények alapján kell a következő időszak feladatait is kidolgozni! E munka során mindvégig folyamatokban kell gondolkodni, a kockázatokat a lehetséges legkisebbre csökkentve. Ezt az elemző munkát minél előbb el kell kezdeni, önkéntesekkel, vagy /és felkért személyekkel, akikről elvárt követelmény, hogy programjavaslat-csomagot tegyenek le a Szövetség asztalára. A BEOSZ-nak nem kell nagyot „dobnia”, de minél előbb el kell juttatnia tagjaihoz valamiféle érvényeset,

jövőbe mutatót, érthetőt és vonzó! A majd helyett, a most legyen a jelszó! Miközben az új lehetőségeket keressük, meg kell erősíteni a sikeres Szövetség hitét és akaratát. Mert a BEOSZ sikeres: értékeket őriz, értékeket teremt, közösségeket épít és működtet!

A BEOSZ az a civil szervezet, amelyik a legközvetlenebbül kapcsolódik a honvédséghez, a honvédelemhez! Ez a tény biztató, de a megelégedettséghez kevés. A Szövetség fiatalítása, hivatásosokkal történő feltöltése nagyon nehéz, de elkerülhetetlenül végrehajtandó feladat. Humán, családi és zöld programokkal – talán – meg lehet szólítani őket. Külön kellene foglalkozni a „laktanyák mellett” működő szervezetekkel. Több támogatást adni és nagyobb aktivitást elvárni. („Neked a munkád – nekünk a biztonság!” Cél a befolyás növelése. Ehhez persze már másféle retorika és több minőségi együtt-lét szükséges.)

A viszonylag gyors lépések szükségessége, a BEOSZ jövője így lesz garantálható.

SIPOS GÉZA NY. EZREDES,
TISZTELETBELI ELNÖK

Észak-alföldi régió

A régió három megye (Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye), hat városában (Miskolc, Kazincbarcika, Mezőkövesd, Debrecen, Nyíregyháza, Nyírbátor) működő, a BEOSZ alapelveit, alapértékeit képviselő nyolc egyesület tevékenységét

foglalja keretbe, segíti és támogatja céljaik megvalósulását. A nyolc tagszervezet tagságára jellemző, hogy kötődnek a fegyveres szervekhez, szervezetekhez, a legnagyobb létszámban a honvédséghez. Többségük a korábbi fegyveres erők és rendvédelmi szervek nyugdíjasklubjainak

hagyományait viszik tovább, ebből adódóan vannak köztük olyan szervezetek, amelyek 50 éves múltra tekintenek vissza ebben az évben. Természetesen vannak későbbi alapításúak is, melyek már a társadalom szélesebb rétegéből merítve építkeztek, de célkitűzéseikben központi

helyet foglal el a honvédelmi hagyományok ápolása.

A társadalmi környezet változása következtében jelentősen csökkent a tagság természetes utánpótlását biztosító honvédség létszáma, szembesültünk a tagság kiöregedésével is, ennek következtében annak fogyásával. A tagszervezetek keresték a kiutat, melyet a társadalom más rétegei felé történő nyitással és korábban a fegyveres szervektől, szervezetektől nyugállományba vonult, nem egyesületi tagok megkeresésével, az egyesületi munkába történő bevonásukkal találták meg. Van a régióban olyan tagegyesület, amely már az alapításakor (Nyíri Honvéd Egyesület) szélesebb társadalmi közegekből merített, ezért a tagsága a többiekhez képest jelentősen fiatalabb, így előfordul, hogy rendezvényeiken fiatal házasokat köszöntenek, vagy gyermekáldáshoz gratulálnak. Van olyan szervezet is, amelyik nem talált megoldást a tagság pótlására, ezért jelenleg a baráti körre történő átalakulás

idejét éli, mint például a Honvédelmi és Rendvédelmi Szervek Nyugdijas Klubja Mezőkövesden.

Összességében a tagegyesületek megbirkóztak a tagság fogyásával és kiöregedésével, nyitással, a vonzó programjaik mind szélesebb körű terjesztésével, hatékony toborzással viszont elérték, hogy régiós szinten az összlétszámuk

nem csökkent, hanem minimálisan ugyan, de nőtt.

Az egyesületeknek egy másik nagy kihívással is meg kellett küzdeniük. Azzal, hogy megszűnt az a lehetőség a munka folytatására, amit a honvédségi klubok hálózata jelentett részükre. Rendezvényeiknek új helyszínt kellett keresniük és bérleti díjat fizetni, ami jelentősen megnövelte a kiadásait. Ezen a kapcsolati rendszerük erősítésével igyekeztek úrrá lenni. Keresték azokat a civil szervezeteket, önkormányzatokat, amelyek rendelkeztek egy-egy rendezvény megtartását biztosító teremmel és hajlandók voltak azt bérleti díj nélkül is a rendelkezésükre bocsájtani. Erőfeszítésük eredménye, hogy átgondolt tervezéssel minden rendezvényüket meg tudták tartani. Reményeink szerint az új tartalékos szervezetek megjelenése és a részükre biztosított objektumok a régióban egyben hozzájárulnak a tagegyesületek helyiséggondjainak megoldásához.

A tagegyesületek nemcsak önállóan, hanem a régió szinten is szerveznek programokat, melynek már több évre visszanyúló múltja van. Ilyen például a minden évben Miskolcon megrendezett Honvéd Hagyományápoló Találkozó, borsversennyel összekötve, vagy a Nyíregyházán megrendezett kerülő tekeverseny, a Nyírbátorban megtartott főzőverseny, vagy a Debrecenben szervezett pisztolylőbajnokság. Ezeken a tagegyesületek kisebb-nagyobb létszámban képviseltetik magukat, de mindig jellemző a jó hangulat. Ezeken túl, a három nyíregyházi egyesületre jellemző a közös rendezvények szervezése. Napjainkban az is természetes, hogy az egyesületek a jelentős, kiemelkedő rendezvényeikre meghívják a többi tagegyesületet is.

RÁCZ MIHÁLY NY. EZREDES, RÉGIÓVEZETŐ

Mérföldkövek

Egy szervezet jubileuma szinte magától értetődően igényli a visszatekintést, mert az egyre növekvő évek száma mögött ott gyűlnek azok a mérföldkövek, melyek a szervezetről kialakult képünket alakítják. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy az eltelt időszak közel felében volt alkalmam tapasztalatokat szerezni, a korábbi iratokba és írásokba betekintést nyerni, és ami talán a legfontosabb, nagyon sok személyes beszélgetésből megismerni a Szövetség életét. Visszatekintésként elsősorban ezekre alapozva igyekeztem összeállítani az elmúlt harminc év meghatározó kezdeményezéseit, eseményeit, eredményeit.

A rendszerváltás időszakában a katonák körében is meginduló egyesületi szerveződések hozták magukkal az igényt egy tárgyalóképes összefogó erőt képviselő szervezet létrejöttére. A kezdeményezés nyomán, amely a honvédelmi tárca akkori vezetőinél elfogadást és támogatást nyert, 1990. február 27-én 18 szervezet képviselői kimondták a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének létrehozását. A Szövetség életének beindítása több szempontból sem volt egyszerű. Az egyik kérdés a működés anyagi és fizikai feltételeinek megteremtése, míg a másik talán ennél is fontosabb az elfogadtatás kérdése volt, mert az akkori tisztikarban és különösen parancsnoki szinteken sokan megkérdőjelezték egy érdekvédelmi szervezet létjogosultságát. Talán ez is inspirálta azokat a lépéseket, melyek nyomán 1992-ben megrendezték az első Katonanemzedéki Találkozót.

A találkozó célja és mindenki által elismert érdeme volt, hogy példát mutatott az összefogás és a párbeszéd megteremtésének lehetőségéről és annak a rendszerváltás időszakában kiemelt fontosságáról. A találkozók sora azóta is folytatódik, a Szövetség elengedhetetlen rendezvénye, melyet nem kerülhetett el a megújulás folyamata, de az ünnepi rész mindig szerepel a programok között. A 10. évforduló alkalmával a rendezvénynek hagyományosan otthont adó balatonkenesei Honvédudülő parkjában BEOSZ-emlékoszlopot állítottak. A később emlékparkká bővült kopjafákat 2018-ban áthelyezték Pákozdra a Katonai Emlékpark Pákozdi – Nemzeti Emlékhely területére, hogy most már ott

emlékeztessenek a BEOSZ kezdeményezésére, a generációk összetartozására.

Hasonlóképpen nagy jelentőségű lépés volt a tárcaszintű érdekegyeztetés folyamatának elindulása. A Szövetség alapítói részéről elsősorban az érdekvédelemmel kapcsolatos igény jelentkezett, így már az első években ez irányba is történtek kezdeményezések. 1992-ben a Szövetség részese volt a Honvédségi Érdekegyeztető Tanács létrejöttének, amely a mai Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum jogelődje. A fórum munkájának ma is aktív tagjai vagyunk az ott folyó munkát kiemelten fontosnak tartjuk, mivel itt közvetlenül van lehetőség a kezdeményezésre és véleménynyilvánításra.

1993-ban létrejött a Bajtársainkért Alapítvány, amely közhasznú alapítványként bevételeinek és a szponzori támogatásoknak köszönhetően támogatást tudott nyújtani a BEOSZ tagszervezeteinek és tagjainak. Az anyagi források csökkenése időszakosan visszavetette a lehetőségeket, azonban a közelmúltban megújult kuratórium továbbra is arra törekszik, hogy lehetőségeihez mérten főként a tagok élethelyzetének javítását támogassa.

Míg a hazai kapcsolataiban a Szövetség törekedett és támogatta a civil társadalmi kapcsolatok bővítését, addig nemzetközi viszonylatban kitartott a katonai jelleg és annak képviselete mellett. Az évek során egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a nagy nemzetközi szervezetekkel történő együttműködés helyett a külföldi kapcsolatok bővítésekor a szomszédos országok hasonló szervezetivel való együttműködésre kell törekedni.

1997-ben megjelent az első Bajtársi Hírlevél. Az akkori első pár oldalas fekete-fehér nyomtatású újság mára színes, tartalmas sajtóanyaggá nőtte ki magát. A hírlevél hasábjai a Szövetség és a tagszervezetek életének és munkájának bemutatása mellett alkalmat adtak, adnak azoknak a gondolatoknak a felvetésére is, melyek a Szövetség helyét és szerepét elemzik, boncolgatják. A kommunikációs fejlődés azonban nem állt meg, mert az internet robbanásszerű megjelenése új kihívást jelentett. 2006-tól a Szövetség már önálló – folyamatosan frissülő – honlappal, és saját facebook felülettel is

rendelkezik. Az elmúlt évek bizonyították, hogy az eltérő sajátosságok okán mindhárom csatorna fontos szerepet tölt be a kommunikációban.

Szövetségi tagegyesületeink száma folyamatosan emelkedett és ez a növekedés szervezeti kérdéseket is felvetett. 2000-ben döntés született a régiók létrehozásáról, ezt a szervezeti összetételt a 2004-ben megújított Alapszabályban rögzítették. Ekkortól a választott régióvezetők az elnökség tagjaiként is funkcionáltak. Ugyancsak ebben az Alapszabályban jelent meg a Tanácsadó Testület, mint az elnökség munkáját segítő és támogató testület. A 2004-es év nemcsak a szervezeti átalakulás miatt volt emlékezetes, hanem a Kerepesi úti objektumba történő költözéssel jelentősen javultak az elhelyezési és munkakörülmények is.

Mindezek mögött nagyon sokak önként és felelősséggel vállalt kitartó önzetlen munkája áll, melyet a Szövetség elnöksége a saját módján igyekszik elismerni. Az elnökség 2003-ban számozott „BEOSZ-emlékérem” elismerést alapított azon személyek, illetve szervezetek részére, akik a közösség érdekében tevékenykednek. A 2004-ben létrehozott „Katonák Példaképe” díjjal pedig – a nyugállományú és aktív katonák közötti kapcsolatként – azon aktív katonák elismerését teszi meg évről évre, akik a katonai pályán társaik elismerését vívták ki. Sajnos azonban elérkezett az az idő is, amikor alapítóktól és hosszú éveken keresztül tevékenykedő személyektől kellett végleges búcsút venni. A 2017-ben hozott határozat, a „saját halottá” nyilvánítás a tisztelet kifejezését jelen-

ti. A 30 éves jubileum alkalmából majd 2020-ban első alkalommal átadásra kerülő „Szövetségért díj” az, melyet akár életműdíjnak is minősíthetnénk.

Harminc év! Az eltelt idő munkáját, eredményeit, nehéz összefoglalni és

talán mások számára más eseménynek is fontos mérföldköveket jelenthetnek. A visszatekintést mindig az előretekintés kell, hogy kövesse és a Szövetség előtt új kihívások, új feladatok vannak, melyek nyomán bizonyára lesznek olyan

kezdemenyezések vagy programok, melyek majd egy következő jubileumi visszatekintés során mérföldkőként említést érdemelnek.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÖRNAGY,
ALELNÖK

Dél-dunántúli régió

A régióban, három megyén átívelve Somogy, Tolna, Baranya egykori és meglévő katonavárosaiiban létező nyugállományú klubok és bajtársi egyesületek végzik tevékenységüket, mintegy 550 fős taglétszámmal. A régió egyesületeinek napi tennivalói közé tartozik a hagyományőrzés, a hagyományápolás, az érdekvédelem, a kulturális, szociális, és kegyeleti tevékenység. A régió egyesületei komoly segítséget és támogatást kapnak a területeiken elhelyezkedő MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság toborzó és érdekvédelmi szerveitől, valamint a kaposvári MH 64. Boczonádi Szabó József Logisztikai Ezred parancsnokságától.

Örvendetes, hogy a régió területén mindenhol jó kapcsolat alakult ki az adott települések polgármestereivel és irányító szerveivel. Közös rendezvényeiken részvételükkel erősítik a hagyományőrzést és a hagyományápolást. Az egyesületek, klubok tevékenységük során nemcsak rendezvényeikkel, szociális és kreatív tevékenységükkel tűnnek ki, de maradványt alkotnak a volt fegyveresek elismeréséért az adott településeken. (Emlékművek, emléktáblák, vissza emlékező írások). A régióban 2 bajtársi egyesület, 3 nyugállományú klub és az MVRSZ Somogy megyei egyesülete tevékenykedik.

Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak Klubja Kaposvár (BEOSZ alapító szerve).
Elnök: Pető László ny. alezredes.

A régió egyik legrégebbi szervezete. 2014-ban ünnepelte fél évszázados fennállását. Az egyesület a 2016–2020 közötti időszakban a közgyűlések döntése alapján sok színes, érdekes, a korábbi években már jól bevált rendezvényt valósított meg. A 2018-as évvel kezdődően megszervezték és megtartották az egykori klubon kívüli nyugállományú kollégák részére a fegyvernemi napokat, illetve csapatünnepekhez kapcsolódó nyugdíjstálalkozókat. Nőnapkor megrendezik a kaposvári katonaozvegyek találkozóját. A rendezvényen tájékoztatást kapnak egykori szakterületük jelenlegi helyzetéről. A HM KIKNYP 4. Toborzó és Érdekvédelmi Központ munkatársai által felfrissítették a nyugállományúakra vonatkozó jogszabályokat és lehetőségeket. Izgalmas, vonzó, szórakoztató programokkal várják az érdeklődőket.

Zrínyi Miklós Honvéd Nyugdíjas Klub Szekszárd
Elnök: Csáky Bertalan ny. alez.

Az egyesület 1983-ban alakult, tagja a BEOSZ-nak és a HOKOSZ-nak. A működésükhöz szükséges elhelyezésük pillanatnyilag nem megoldott, a szekszárdi toborzóiroda épületének átalakítása miatt. Így rendezvényeiket alkalmanként egy-egy klubtag tanyáján tartják. A megyei, illetve Szekszárd város rendezvényein, ünnepségein minden alkalommal képviselik a klubot, koszorúznak. 2015-től együttműködés jött létre a Paksi Atomerőművel. A PAV hathatós közreműködésével emléktáblát állítottak az erőmű építésében részt vevő katonák emlékére.

Honvéd Nyugdíjas Klub Pécs
Elnök: Érsek Sándor ny. alezredes

Az egyesület 2020-ban ünnepli megalakulásának 50. évfordulóját. (1970. december 13.) A klub célja a Pécs városában és környezetében élő honvéd nyugdíjasok és családtagjaik összefogása, érdekeik védelme, képviselete. A klub lehetőséget biztosít tagjainak a szervezett közösségi életre, a művelődési és kulturális, szórakozási igényeik kielégítésére.

A Baranya megyei Toborzó és Érdekvédelmi Irodával és a pécsi Honvéd Sport Egyesülettel együttműködve szervezik és tervezik rendezvényeiket. Részt vesznek elhunyt klubtagok kegyeleti szertartásán, kapcsolatot tartanak fent a hozzátartozókkal. Havonta egy rendez-

vényt szerveznek (borverseny, nőnap megemlékezés, családi est, zenés klub-délután, szalonnasütés). Évente egy alkalommal többnapos kiránduláson vesznek részt. Rendezvényeiket átlagosan 75 fő látogatja. Összességében a nyugdíjas-klub egyre csökkenő létszámmal szervezi a rendezvényeit, de az idősödő tagság továbbra is igényli a találkozót.

Bajtársi Egyesület Nagyatád (BEOSZ Alapító szerv).

Elnök: Fülepi István ny. őrnagy.

Az egyesület 1989-ben alakult meg. 1985-től a Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományú Tagjainak Érdekvédelmi Egyesülete néven szerepelt. Az egyesület soraiban található a hajdani MH 63. Gépesített Lövészezred; a Fegyvermező Zászlóalj; az MH 69. Harckocsiezred nyugállományú tagjai, családtagjai, katonaözvegyek és BM-nyugdíjasok. Az egyesület célkitűzése a szociálisan rászoruló tagjainak segítése, a tagság kulturális ismereteinek bővítése, a kulturális örökség megővése, és a katonai hagyományok ápolása. Az egyesület tevékenysége során működteti a tulajdonát képező, általa fenntartott „ARADI Klubot” a nyugállományúak számára, ahol szórakoztató műsorokat, zenés táncesteket szerveznek. Tavasszal és ősszel kirándulnak a hazai tájakra. Érdekvédelmi napot szerveznek a kaposvári Toborzó és Érdekvédelmi Központtal együttműködve. 2017 szeptemberében első alkalommal rendezték meg a honvédtalálkozót, a hajdan Nagyatádon szolgált katonák részvételével, melyet a HKE Baráti Körével és a város vezetésével közösen jegyeztek. 2019. november 29-én ünnepelte az egyesület fennállásának 30. jubileumi évfordulóját. Az ünnepi közgyűlésen részt vett Hazuga Károly altábornagy, a BEOSZ elnöke.

Bajtársi Egyesület Marcali

Elnök: Szentes István ny. alezredes

Az egyesület 1990 decemberében alakult. Fő célkitűzése a katonai és rendvédelmi szervek hagyományainak ápolásán túl a tagjaik érdekvédelme, a magyar hazafiság eszméire épülő honvédelem támogatása, a bajtársiasság és a testületi szellem erősítése. Az egyesület nyitott, sokszínű szervezet. Tagjaiból dalárdát működtet, mely rendszeresen szerepel a katonai hagyományokat felelevenítő találkozók, rendezvények, nemcsak Marcaliban és környékén, hanem országosan is több alkalommal bemutatkoztak. Rendszeres fellépők Szlovéniában.

A dalárda ez évben ünnepi fennállásának 15. évfordulóját. Az évfordulót az önkormányzat és a BEOSZ támogatásával kívánják méltó módon megünnepelni. E két szervezet segítségével szervezték meg 2017-ben a II. Országos Katonadal Fesztivált.

Egyesületük 2020-ban ünnepi fennállásának 30. évfordulóját.

Magyar Veterán Repülők Szövetség Somogy Megyei Egyesülete Taszár

Elnök: Koppány Zoltán ny. százados

Egyesületük kiemelt feladatnak tekinti a katonai hagyományok ápolását és a hagyományőrzést. A hagyományőrzés a múlt emlékeiben él tovább. A katonai, a honvédségi hagyomány a mindennapi értékek közvetítője, a mindennapi

utánpótlás, toborzás jelentős eszköze, a honvédelem ügyének mindennapi közvetítője. Továbbra is kiemelten kezeljük a laktanyai emlékszobákban az önkéntes és díjmentes tárlatvezetést, a repülőgépek karbantartását, a baráti találkozó megtartását, a gyerekek részére szimulátoros repülés biztosítását, a katonai rendezvényeken történő részvételt.

Fontos és kiemelkedő munkát végzünk a hadisírgondozás terén, mellyel örök tiszteletüket fejezzük ki elhunyt katonatársaink iránt.

PÁSZTOR ISTVÁN NY. EZREDES.

RÉGIÓVEZETŐ

30 év távlatából

A demokratikus jogállamiság megteremtésére irányuló és a rendszerváltoztatást garantáló 1989–1990. évi törvényi feltételek lehetővé tették az emberi jogok kiterjesztését és a társadalmi önszerveződés megvalósítását az élet minden területén, így a Magyar Honvédségen belül is. Ennek során alakultak meg a nyugállományú- és bajtársi egyesületek, melyek lehetővé tették a – ma is – legjelentősebb katonai közösség, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége megalakítását 1990. február 27-én Simon Sándor altábornagy elnöklétével.

A küldöttgyűlésen elfogadott Alapító Nyilatkozatban határozták meg a Szövetség célkitűzéseit és feladatait. Mottóként is idézhetjük a katonaközösség szándékát kifejező mondatot, mely így szól: „Új korszakot nyitó történelmi változások cselekvő részesei akarunk lenni.”, majd így folytatódik „Hazánkban közös tevékenységünk eredményeként demokratikus jogállam van kialakulóban, melyben egyre érzékelhetőbben fejeződik ki az állampolgárok szabad elhatározása, választása... a szervezetekben is megjelenik a különböző rétegek általános és szakmai érdekeinek képviselése és védelme.” Az Alapító Nyilatkozat kimondja, hogy „a magyar történelmi, katonai hagyományokat is ápolva alakultak meg a Bajtársi Egyesületek, célul tűzve ki, hogy pártoktól, politikai csoportosulásoktól függetlenül támogassák, szolgálják a hazafiság eszméjére épülő honvédelem ügyét, képviseljék és védjék a tagjait, érdekeit.”

Ezen szilárd és világos szándék alapján végezték – és ma is folytatják – munkájukat a BEOSZ egyesületei és a hozzá csatlakozott szövetségek immár 30 esztendő óta.

Munkánk során természetesen tapasztaltuk, hogy az út nem volt „kikövezve” előttünk. Sokszor meg kellett küzdeni az akkor még jellemző politikai előítéletekkel, törvényi és a működési feltételeinek hiányával, valamint a rivalizáló más szervezetekkel és ellenkező véleményekkel is.

Az 1993-as Honvédelmi törvénybe és más jogszabályba foglalva elértük az állománykategóriák alapvető jogainak és ezek intézményrendszerének,

működésének biztosítását. Munkánk kezdetén segítséget és tapasztalatot adtak mindehhez a német, holland, dán hadseregekben már több évtizede működő katonai, bajtársi és érdekvédelmi szervezetekkel folytatott és rendszeressé váló találkozók és konzultációk.

Itt kell megemlíteni, hogy 1991-ben az EUROMIL (Katonai Szervezetek Európai Szövetsége) bécsújhelyi ülésén Sztanó Géza vezérőrnagy és Iványi Nándor ezredes elnökségi tagok még megfigyelőként vettek részt a találkozón, majd ezt követően még ebben az évben a BEOSZ az EUROMIL tagjává vált.

A BEOSZ életében a jogi, szervezeti és működési feltételeit érintően jelentős esemény volt a csatlakozást követően, hogy az EUROMIL elnöksége két alkalommal is Budapesten tartotta ülését, melyen részt vettek a Honvédelmi Minisztérium akkori parlamenti, illetve közigazgatási államtitkárai. Mindezek erősítették a BEOSZ hazai és nemzetközi tekintélyét, lehetőséget biztosítva ezzel az európai kapcsolatok bővítésére. Az EUROMIL strasbourgi ülése alkalmából először találkozhattunk az Európai Unió emberi jogi képviselőjével is.

A BEOSZ társadalmi – és főleg belső – viszonyainak alakításában történelmi jelentőségűnek mondhatjuk az 1992-ben a „Kézfogás a honvédelemért” jel-szava és gondolata jegyében kezdeményezett Katonanemzedéki Találkozót, melynek legutóbbi, XXVIII. rendezvényét tartottuk 2019 októberében – teljes egyetértésben a mai nemzedékek képviselőivel. Szándékunk szerint ezzel is példát szolgáltatunk a társadalom és a fiatalabb katonagenerációk számára a haza és a honvédelem iránti elkötelezettségünkről, valamint az egymás iránti tiszteletről.

Az Alapító Nyilatkozat szellemében kezdtük meg a nemzeti és katonai hagyományok ápolását, kiterjesztettük gondoskodásunkat a háborúban elesettek, az önkényuralmak alatt elhurcoltak emlékének megőrzéséről itthon, a határokon túl és a harcok egykori helyszínein – egyre szélesebb együttműködésben – más társadalmi szervezetekkel és az egyházakkal.

A nehézségek ellenére a BEOSZ kezdeményezésére, 1992 áprilisában

megalakult Honvédelmi Érdekegyeztető Tanácsban megkezdett érdekképviselői munkánk kiteljesedett és ma is tartóan törvényes keretek között folyik.

TISZTELT BAJTÁRSAIM!

A 30. évforduló napjáig még számos elemzés és visszaemlékezés jelenik meg a Szövetség elmúlt évtizedeiről, eredményeiről és hiányosságairól. Az általam leírtak ezt nem érintik részletesen – már csak az „ünnepi hangulat” miatt sem. Visszatekintésemben az Alapító Nyilatkozatból eredő – az első időszak – főbb „sarokpontjait” és a működés kezdetének feltételeit érintettem. Mindkét elnökségem idején az elnökséggel, az egyesületekkel és a tagszövetségekkel, valamint a Honvédelmi Minisztérium és a vezérkar vezetőivel, azok munkatársaival, a honvédelem és a közösség érdekeit önzetlenül szolgáló bajtársakkal találkoztam és dolgozhattam, akiknek ezúton is köszönöm munkáját és támogatását.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének sok sikert kívánok a további évtizedek munkájához.

KELEMEN JÓZSEF NY. ALTÁBORNAGY,
TISZTELETBELI ELNÖK

Közép-dunántúli régió

EZ MÁR EGY EMBERÖLTŐ

Harminc évvel ezelőtt én még hivatásos katona voltam, és – bár ezt ma már szégyellem – semmit nem tudtam a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségéről, az alapítás körülményeiről, a munkáról, amit felvállaltak az alapítók. Katona voltam. Végeztem a munkámat egyenruhában, büszkén és felelősséggel. Aztán 2001-ben engem is utolért, és át is gázolt rajtam az átszervezés. Hogy padlóra kerültem-e? Igen, és nem. Mellettem állt a családom. Közös döntést hoztunk. Megtaláltam a céljaimat a polgári életben, de mégis hiányzott valami az életemből. Talán magamnak sem fogalmaztam meg, hogy mi az.

2007-ben egy „öreg” barátom hívott Székesfehérváron a Wathay Ferenc Bajtársi Egyesületbe. Felvettek, és mindjárt feladatot is kaptam. Dolgoztam. Itt is tet-

tem a dolgom, de ez mit sem számít. Ami számít, hogy barátokra találtam. Tagja lettem egy közösségnek. Egy közösségnek, ahol az évtizedes barátok mellett az újak is azonnal otthon érezték magukat. Ahol fenntartások nélkül tudtuk fogadni az újat, odafigyeltünk egymásra, felidéztük emlékeinket, őriztük életünk, hivatásunk szépségeit, de tudtunk haladni a korral, a változásokkal. Új értelmet nyert az én életem is. Tenni akartam ezért a közösségért. 2009-ben alelnöknek, 2011-ben elnöknek választottak. Büszke vagyok rá.

A BEOSZ-al is az egyesületen keresztül kerültem kapcsolatba. Alapító tagok voltunk. 2009-től vettem részt a Szövetség rendezvényein. Figyeltem a törekvéseket, a megnyilvánulásokat, láttam a munkát, a célokat és az eredményeket. Jó volt ott lenni. Részesen lenni. Olyan embereket ismertem meg, akikre, míg élek tisztelettel emlékezem.

2014-ben, elődöm, Erdős Géza halálát követően választottak meg a Közép-dunántúli régió vezetőjének. A régióvezető feladata a mai napig kicsit ködös, de a lényege, hogy segítse a régióhoz tartozó szervezetek munkáját és összekötő kapocs, információforrás legyen a tagszervezetek és az elnökség között. Az országos elnökség tagjaként a hozzá tartozó egyesületek érdekeit is figyelembe véve vegyen részt a döntések előkészítésében és meghozatalában. Ha valaki azt hiszi, hogy ez nem nagy kihívás, hát alaposan téved. Segíteni egy Sárközi Józsefnek, egy Dobszai Józsefnek, vagy éppen egy Nacsa Ferinek, és még sorolhatnám a nálam sokkal tapasztaltabb vezetőket a régióban. Én sem voltam már nyeretlen kétéves, de tudtam, hogy tőlük tanulni kell, és tanulva segíteni őket. Talán nem nagyképűség, ha elmondhatom, hogy működik a „rendszer”. Soha nem felejttem el tisztelni az általuk, sok küzdelemmel, sok akadályon át elvégzett munkát, és elért eredményeiket. Ha egy kicsit hozzá tudok ehhez járulni, az nekem megtiszteltetés.

Milyen ez a régió? A legjobb (nem lebecsülve a többi). Itt megvan minden. A katonai hagyományok ápolása a közép-kortól, a szabadságharc, a világháborúk kiemelkedő katonahőseinek, csapattestjeinek tiszteletén, a háborús emlékhelyek és katonasírok gondozásán át a legújabb korok katonáinak megbecsülései. A régió tagszervezetei kiemelkedően teljesítenek a megszűnt katonai alakulatok emlékének fenntartásában.

A régió tagszervezetei jelentős és mindenképpen tiszteletre méltó munkát végeznek az érdekvédelem, a szociális gondoskodás és a kegyeleti ellátás során. Jelentős, mert az egyesületek tagságát

sokszorososan meghaladja a működési területükön élő gondoskodási körbe tartozó személyek száma. Tiszteletre méltó, mert a szociális munkát olyan aktivisták végzik, akik maguk is idősödnek, betegségekkel küzdenek. Mégis, a saját bajukat feledve, segítenek a náluk elesettebbeknek. Amikor pedig valaki elveszíti a családtagját, akkor ott állnak mellette a gyászában, és segítik átvészelni a legnehezebb időszakot. Folyamatos kapcsolatban állnak a „hadkiegészítési és érdekvédelmi” szer-

vekkal, segítik a szakemberek munkáját. Szinte mindenhol partneri, sőt, baráti kapcsolatban vannak a KIKNYP helyi szerveinek tisztjeivel és altisztjeivel. Ez fontos mindkét félnek.

Most, a harmincadik évforduló közeledtével az ember szívesen beszél az eredményekről, de szólni kell a gondokról is. Az egyik nagy feladat, hogy meg kellene állítani az előregedést. Nincs nagy baj – vagy mégis? – de az tény, hogy minden nappal öregebbek leszünk, és a fiatalok

pedig nagyon gyéren jönnek közénk. A másik, hogy nagyon nehéz megtalálni azokat a tagokat, akik majd a kiöregedő vezetők helyére állnak. Tudjuk, nagy a felelősség, sok a munka, rengeteg és egyre növekvő az adminisztráció, de nincs annál felemelőbb feladat, mint ha valaki a közösségért áldozza az idejét. Jó lenne, ha ezt minél többen értenék, vallanák és vállalnák.

BERDÓ GÁBOR KÁROLY NY. SZÁZADOS,
RÉGIÓVEZETŐ

Köszöntjük a harminc éves BEOSZ-t

**„Jól csak szívével lát az ember.
Ami igazán lényeges, az a szemnek
láthatatlan”**

(Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)

A 30. évfordulóját 2019. szeptemberében már megünneplő Magyar Veterán Repülők Szövetsége elnökeként, megalakulásának 30. évfordulója alkalmából köszöntöm a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége elnökségét, tagszövetségeit, tagszervezeteit, tagjait, a szimpatizánsokat, függetlenül attól, hogy tagjai vagy nem tagjai a BEOSZ-nak.

Az évfordulók, születésnapok mindig jeles eseményei egy-egy ember, szervezet, vagy akár intézmény életének. Különösen az, ha úgynevezett kerek évfordulókról beszélünk. A 30. évforduló egy ember életében is vízválasztó, hiszen elhagyva a fiatal éveket a felnőttkor azon szakasza következik, amikor a már összegyűjtött tapasztalatok „hasznosítása” került előtérbe. Ez egy civil szervezet életében sincs másképp, hiszen kinőve a fiataalkorból van már miről számot adni, és egy ilyen jubileum jó alkalom a visszatekintésre is.

A Magyar Veterán Repülők Szövetségének létrejötté pár hónappal előzte meg a BEOSZ megalakítását, így az MVRSZ is több mint negyedszázada ápolja és őrzi a magyar polgári és katonai repülés hagyományait. A szövetség tagjai aktív és nyugállományban lévő pilóták, műszakiak, a repülés valamikori és jelenlegi kiváló szakemberei, a repülés elhivatott szerelmesei. Jelenleg hét tagszervezetben több, mint háromszáz tag tevékenykedik, hogy e csodálatos hivatás hagyományait ápolja és őrizzé országunk szerte. Bár az alapítással megelőztük a BEOSZ-t, de a céljaink már akkor is összecsengtek egymással, és ahogy a BEOSZ-nál, az MVRSZ-nél sem

változtak a három évtizeddel ezelőtti célkitűzések: így – többek között – a magyar repülés veteránjainak társadalmi szervezetbe tömörítése, az általuk képviselt értékek megőrzése, tapasztalataik hasznosítása és az ehhez szükséges hazai és nemzetközi kapcsolatok fenntartása. Fő célkitűzésünk a magyar repülés ügyének önzetlen szolgálata, a hazaszeretet és a hazáért való áldozatvállalás szellemének elmélyítése, a katonai és polgári repülőhagyományok ápolása, a repülő nemzedékek közötti kapcsolatok erősítése, a magyar repülés helyzetének figyelemmel kísérése.

Természetes volt tehát, és az előzőek is elvezettek oda, hogy csatlakoztunk a BEOSZ-hoz, így közel másfél évtizede megbecsült, és reméljük meghatározó tagjai vagyunk a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének, részt veszünk minden olyan általuk szervezett programon, ahol vihetjük az MVRSZ jó hírét. Ezzel együtt támogatjuk a BEOSZ-t minden törekvésében. Kapcsolatunkat nem az alá- és fölérendeltség, hanem a korrekt partneri viszony, a barátság, a bajtársiasság és az egymás céljainak támogatása, a közös célok melletti folyamatos együtt munkálkodás jellemzi. Az elmúlt évtizedek alatt a MVRSZ elnöksége, tagszervezetei és tagjai nemcsak a számtalan hazai rendezvény által, de az MVRSZ nemzetközi kapcsolatain keresztül is öregbítették a magyar katonai repülés hírnevét, hagyományait és törekvéseit, és ezzel a BEOSZ egészének tevékenységét is. Együttműködési megállapodást kötöttünk a V4 tagországok hasonló szervezeteivel, amelyek

kezdeményezték Magyarország felvételét a 15 tagország repülőszövetségeit tagjai között tudó európai repülőszövetségbe, az European Partnership of Air Force Associations (EPAA) szervezetébe. Két éve e szervezet rendes, teljes jogú tagjai vagyunk, képviselve a magyar polgári és katonai repülés veteránjait. A szervezet egészében történő tartalmas tevékenységünkhöz jelentős, és folyamatos támogatást biztosít a BEOSZ elnöksége is.

Az ünnep alkalmából nem felejtkezhetünk meg az alapítókról, és azon bajtársainkról, akik ezt a jelentős évfordulót csak az égből figyelhetik. További sok sikert, jó erőt, egészséget kívánok az MVRSZ teljes tagsága, tagszervezetei nevében a 30 éves BEOSZ-nak.

GÁL ISTVÁN NY. EZREDES,
A MAGYAR VETERÁN REPÜLŐK SZÖVETSÉGE
ELNÖKE

Akarjunk merészet álmodni!

Harminc év. Gyerekkoromban azt mondták erre, egy emberöltő fele.

Ma azt mondjuk, a harmada. Igen, a harmada, de ha az embernek a harmadik életének az utolsó harmada, akkor megnő a jelentősége, mint az utolsó vacsoráé, vagy az utolsó ölelése. Az utolsó harmadik-harmadba próbálunk beleerőltetni mindent, amit vagy elmulasztottunk, vagy amit szerettünk volna elérni. Az eredmény másodlagos. Az első a szándék nemessége, az akarat erőssége, ami kiüti a ringből a pesszimizmust, a letargiát, a minden mindegy hazugságát, mert amit ma megtehetünk, azt ne halasszuk holnapra. A ma a miénk, a holnap a holnapé.

Aki a holnapot akarja elérni, az délibábót kerget, de akik arra szövetkeztek 30 évvel ezelőtt, hogy a holnapot együtt érik el, azok nevét meg kell öröközni, mert őszinte sóhaj szakad fel az idők szívéből, ugyanaz, mint a jól sikerült házasság kezdetekor: miért nem kezdtük már egy (5–10) évvel korábban.

Abban a szerencsében részesültem, hogy alapító tag lehettem, majd az a megtisztelő feladat hárult rám, hogy az első négy évet, a Bem József Bajtársi Egyesület elnökeként szolgálhattam. A működés második évtizedében élő csapat fölött is suhintott az idő, halottakkal is rendelkezünk. Mindenekelőtt, Bánáti Rudolfra kell tisztelettel gondolnunk, aki a 2007. december 17-i alakuló ülésen javasolta egyesületünk megalakulását.

Elgondolkodtat, hogy egyesületünk ennyi éven keresztül tartotta magát. Néha, mi magunk is alig hisszük, hogy második évtizede szinte családtagként élünk egymás szomszédságában, találkozunk, főzőcskézünk, felkőszöntjük egymást névnapokon, születésnapokon, kétszer, háromszor évente táncolunk is, minden alkalommal gazdagodva és örülve a gondtalan perceknek. A legutóbbi Bajtársi Hírlevélben írta Koós Gábor ny. alezredes, hogy „A Bem József Bajtársi Egyesület részére Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat közösségépítő és -megtartó tevékenysége elismeréseként a 164/2019. (IV.18.) határozatával Kőbánya Kiváló Közössége elismerő címet adományozott.” Mivel is értük el?

Rendszerességgel, változatossággal. A „Gondolatok a könyvtárban” sorozattal például nem visszabújunk álmainkba (múltunkba), hanem elérkezünk egy világhíres szerző jubileumához, ha megjelenik egy sikerkönyv, egy új Nobel-díjas szerző, akkor rányitunk, és gondolatban elutazunk Japánba, Kínába, Portugáliába, meglátni azt, hogy a határok nélküli irodalom megfogja az embereket, érdeklődésük pedig a szervezőket serkenti újabb és újabb ötletek megvalósítására. Nagy a világ, érdemes kimozdulni!

A nyugdíjasélet is élet.

Egyesületünkben mesélték, az egyik feleség azzal borult férje nyakába, amikor az közölte vele, hogy nyugdíjas vagyok: hála Istennek élve kaptam vissza a férjemet a seregől! Visszakapta, és együtt folytatták, amit elkezdtek: család – ház – kiskert – utazás. Időnként a rokon látogatások, majd egyre inkább a rokonok temetésére mennek el, igazat adva annak a közkeletű igazságnak, hogy abba a korba értünk, amikor már csak a temetéseken fut össze a nagycsalád. Elengedték a gyerekek kezét, a házból lakásba költöztek, lemondtak a kiskertről, s maradtak egymásnak. De emberek maradtak, akik társaságra, beszélgetésre vágytak, mert az emberi beszéd, a fantázia szülte, később hagyja el az embert, mint az erő, amivel élni kell! Összejöttek a csoportok, egyesületek, baráti társaságok, amit nem tud pótolni semmi.

Milyen módon lehet továbblépni, fejleszteni ezt a szintet? Megérne egy kísérletet tenni egy-egy régió-összejövételre, így eljuthatnának régi helyőrségükbe, hiszen jólesik elmenni oda, ahol sok-sok évet szolgáltam, éltem, éltünk. Ma már a világ minden táján élnek volt munkatársaink. Az egy-két évre előre meghirdetett örömmünepségre még repülőre is felül az utazó korban lévő nyugdíjas, mert jó beszélgetni! Egyre inkább a klub, az egyesület jelenti az otthont.

Gondok vannak a létszámmal. (Természetes, hiszen nem szülő korban lévő alkotják az egyesületeket.) De ha a sport és művészetek terén hirdetünk találkozókat, ahova az idősök nagyobb része, mint néző jön, és elhozza az

unokáit, s jön velük az unoka apukája is, anyukája is, a találkozó esetenként azzal zárul, hogy megegyeznek: eljövök máskor is! Ez már akár próbaidőnek számíthat, új taggal fog nőni az egyesület. Vagy a művészeti pályázatok, hiszen az ecset, a toll, nemcsak a hatvan-hatvanöt feletti kézbe való. Az egymás mellé kitett (a nyugdíjas meg az aktív alkotótárs) műveket megnézi egyik is, másik is, bólogatnak, kezet fognak, megint meg van, egy leendő tag. Ezek a bemutatók alkalmat adnak arra, hogy akár a negyven- vagy ötvenéves szomszéd is tag legyen. A győztes gondolat az, hogy együtt többet lehet élni, mint külön-külön.

Záró gondolatom az évtizedek által előhozott Honvédségi Idősek Otthona utáni vágyakozás. Érzésem szerint az elkövetkezendő öt-hat évben biztos nem lesz rá állami keret. De ha van egy ember, ha összeszed egy csapatot, akkor lesz, akkor meg lehet csinálni: kell egy ingatlanos szakember, egy ügyvéd, egy könyvelő, egy biztosítási ügynök, egy jó mérnöki társaság, és ha nekivágunk, létrejöhet az otthon. Lehet, hogy több akadálya, mint segítő támogatója van jelenleg, de – Ady szavait idézve – holnap már minden a miénk lesz, hogyha akarunk, ha merünk! Akarjunk merészet álmodni! Nagy múlt van mögöttünk, elegendő alap szép álmainknak!

PERLAWI ANDOR

Dél-alföldi régió

A BEOSZ Dél-alföldi régió jelenleg 12 településen 14 tagszervezettel működik (Békéscsaba, Csongrád, Jánoshalma, Kalocsa kettő, Kecskemét, Kiskőrös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Orosháza, Szabadszállás, Szeged, Szentes kettő), megközelítőleg 1035 taggal. Nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező tagegyesületeink is vannak 11 éve Csongrád – Óbecse, 3 éve Békéscsaba és Szeged – Arad.

A tagszervezetek „háztáji” tevékenysége, mindenekelőtt a tagságuk irányában kifejtett érdekképviselő, szociális és kegyeleti gondoskodás volt, amit az illetékes katonai igazgatási szervekkel kötött megállapodásnak megfelelően kiterjesztettek a településeken élő nyugállományú bajtársaik felé is.

A DAR tagszervezetei éves terveiknek megfelelően folytatják tevékenységüket, amelyek kiegészülnek a DAR és BEOSZ, illetve a „több lábon álló” szervezetek esetében más országos szövetségek rendezvényeivel. A tagegyesületek közül Szegeden, Jánoshalmán, Kalocsán, Kiskőrösön, Szabadszálláson hagyományossá váltak a DAR tagságát és a helyi lakosságot évente megmozgató történelmi-honvédelmi megemlékezések. Tagszervezeteinknél népszerűek a kirándulások, történelmi emlékhelyek látogatásai, amelyek egyrészt a tagság összekovácsolódását és ismeretek bővítését is szolgálják.

A tagság összetételében megerősödtek a már korábban mutatkozó változások, hiszen csökken a nyugállományú katonák és rendvédelmielők száma, míg növekszik a hozzátartozók, elsősorban özvegyek, illetve a honvédséghez, rendvédelemhez korábban nem kötődők, azok között is a hölgyek száma. Mindez új módszerek alkalmazását kívánja, ami terhet jelent a szervezetek részére, viszont erősödhet a kapcsolat a szervezetek és a helyi társadalom között. Ez a helyi önkormányzatok számára is figyelemre méltó lehetőséget teremt a nyugdíjas lakosság hasznos elfoglaltságának biztosítása és a sokoldalú gondoskodás megosztása tekintetében.

Egyrészt erről szólt 2016-ban az összevont bajtársi találkozó Kalocsán, melynek keretében a DAR bemutakozott a HM, MH, BM, BV országos vezetők, a régióban érintett polgármesterek, MH, BM, BV helyi vezetők, valamint a tagszervezeteket támogatók előtt.

2017 decemberében 10. évfordulós bajtársi találkozót tartottunk Szegeden, ami egyben a XXI. DAR bajtársi találkozó is volt. Ezen az eseményen a DAR a tagegyesületek és a tagság összetartozását jelképező „csapat” zászlót vehetett át a BEOSZ elnökétől, elsőként a régiók közül.

A DAR összességében változó, inkább egyre nehezebb körülmények között, de működik!

ÖSSZEFOGLALVA:

- 1987** Kiskun Egyesületek, vezetője Deli József
- 1990** BEOSZ alapítók (Jánoshalma, Kiskunfélegyháza, Szentes, Baja)
- 1997** Kiskun Tagegyesületek BT, később DAR RBT-k kezdete
- 1998** TOKEMÖV-k kezdete
- 2000** Dél-alföldi régió létrejötte, DAR HÓN megemlékezések kezdete
- 2002** A DAR hasonulása a közigazgatási régióhoz
- 2003** DAR Kistérségi Találkozók kezdete
- 2007** DAR jogi személyiséggé alakulás, elnök: Sinyi Imre–Szeged
- 2009** Elnök- és székhelyváltás: Horváth Balázs–Szabadszállás
- 2012** Elnök- és székhelyváltás– Kalocsa
- 2017** Elnök-újraavasztás, 10. évforduló, régiózászló.

Tevékenységünket ezután is szoros együttműködésben folytatjuk a tagegyesületeinkkel és a támogatóinkkal, kiemelten településeink önkormányzataival, így aztán szerényen pályáztunk a DAR önéltető jelszavának beteljesülésére

Ki a jó, ki a jó???: A Dél-alföldi régió!!!

DR. KOVÁCS GYÖRGY NY. MK. EZREDES,
RÉGIÓVEZETŐ

Mindig megújulva

A Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége (MEBSZ) fő feladatának az alapszabályában megfogalmazott célok teljesítését tekintette, tevékenységét annak rendelte alá. A szervezet feldolgozta a civil törvény változásait. Szervezetét, vezető szerveit a törvény előírásainak megfelelően alakította át, működését az új törvényi előírásoknak való megfelelés jellemzi.

A szövetség továbbra is kiemelt figyelmet fordított a taggyűlések összefogására, a tagok érdekeinek képviseletére, alapítványukon keresztül a nehéz helyzetbe került bajtársaik felkarolására, lehetőségeikhez mérten a róluk való gondoskodásra. Rendszeresek a klubnapok, a bajtársi és baráti összejövetelek, melyek egyik nem titkolt célja az egymásra történő figyelés, az összetartozás érzésének erősítése. Mivel a szövetség

országos működésű, így minden évben az ejtőernyősök fegyvernemi napjához, március 23-hoz kapcsolódóan az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár, illetve jogelőd szervezete szervezésében országos találkozót rendezünk Szolnokon, melyen a szövetség tagjain kívül részt vettek az ejtőernyőskiképzést is folytató katonai szervezetek képviselői. A találkozók lehetőséget adtak az aktív és veterán ejtőernyősök találkozására, a ma ejtőernyősei életé-

nek, tevékenységének, a fogadó katonai alakulat új képességeinek megismerésére. A találkozót minden évben ejtőernyősest (ejtőernyősbál) zárta.

A szövetség 2019-ben jelentkezett és felvétel nyert a Honvédelmi Sportszövetségbe. Rendszeresek voltak a találkozók a külföldi partnerekkel. Minden évben megrendezik az Európai Ejtőernyős Szövetség (U.E.P) éves kongresszusát és a veterán ejtőernyősök versenyét, melyen minden alkalommal részt vett a szövetség delegációja, a versenyeken pedig egy ötfős csapata. Az önkormányzatok közül ki kell emelni Letkés, Kéthely, Hajdúsámson, Pápa, Üllő és Isaszeg önkormányzatát, de jó a kapcsolat azokkal az önkormányzatokkal is, ahol a szövetség taggyűlései működnek.

Új területként jelent meg a MEBSZ tevékenységében az ifjúság hazafiságra nevelése, a honvédelem eszméjének népszerűsítése. A szolnoki taggyűlést (Ejtőernyősök Szolnoki Szervezete) szervezésében hat éve minden évben „Ifjúsági Ejtőernyős Öttusa” országos versenyt rendeznek meg két napban Szolnokon, a helyi katonai szervezetek és a BEOSZ támogatásával. A részt vevő csapatok az általános iskolák felső tagozatosai és a középiskolák tanulói közül kerülnek ki. A versenyen különböző településekről általában 15-17 csapat vett részt. A MEBSZ a változó általános és jogi környezet feltételei mellett nem kis erőfeszítések árán eredményesnek mondható, szerteágazó tevékenységet folytatott, fő célként az alapszabályának és a szövetségi kötelezettségeinek teljesítése érdekében.

DR. BOLDIZSÁR GÁBOR EZREDES,
A MAGYAR EJTŐERNYŐSÖK BAJTÁRSI SZÖVETSÉGE
ELNÖKE

Nyugat-dunántúli régió

Az egyesületek az alapszabályuknak megfelelő tevékenységet folytattak, hagyományörzéssel, pályára irányítással, a „Katonasuli” programban való részvétellel töltötték napjaikat. Több esetben vettek részt beteglátogatásokon és állami rendezvényeken.

A tagok szociális problémáinak a felmérésében, közvetítésében, és sajnos a kegyeleti gondoskodásban, a végtisztesség megadásában is aktívan részt veszünk!

A volt alakulatoknak, szolgálati helyüknek emlékhelyet hoznak létre, a meglévőket gondozzák! A városok vezetőivel, a különböző civil szervezetekkel, a nyugdíjas- szövetségekkel mindenhol jó az együttműködés. Az ebben az időszakban megjelent törvényi előírásoknak eleget tettünk, még az Adatvédelmi tv. előírásait is feldolgoztuk.

A nemzetközi kapcsolatainkat folyamatosan ápoljuk. A rendezvényeken kölcsönös meghívás alapján vettünk részt.

2014 után, 2019-ben, második alkalommal is meg tudtuk rendezni az MH.12. Arrabona Légvédelmi Rakétaszegred segítségével a nemzetközi lövészversenyt.

Részt vettünk a BEOSZ által 2018-ban meghirdetett sportversenyen, amelyre meghívtuk csapattagnak a hivatásos állományt is. Még ugyanebben az évben a dunántúli egyesületek részére a tudósítói felkészítést is végrehajtottuk.

A határnyitás 30. évfordulójáról szintén külön régiós rendezvényként – a BEOSZ éves terve alapján –

megszerveztük és megtartottuk a megemlékezést Sopronban, illetve a Páneurópai Piknik helyén levő emlékparkban.

A régióknak 2019-ben örömmel fogadta újból a BEOSZ tagjai közé a Nagykanizsai Honvéd Egyesületet. Így a régióknak már 10 tagesegülettel rendelkezik, melyek létszáma meghaladja a 800 főt.

Nemzetközi kapcsolataink: Osztrák Bajtársi Szövetség (ÖKB), Osztrák Békefenntartók Szövetsége, Szlovén Veterán Katonák Szövetsége, Szlovén Veterán Rendőrök Szövetsége, szlovák bajtársak.

Hagyományörző csoportjaink is vannak. A kórus, ami 2006-ban alakult, célja a katonai dalkultúra terjesztése. Fellépnek országos katonadal-fesztiválokon és a megyén kívül is lehetőség szerint minden meghívásnak eleget tesznek. A Nagy Híborús Emlékéhez csatlakozva megszerveztük a megyei katonadal-fesztivált.

A városi rendezvényeken minden alkalommal részt veszünk.

A Mátyás király korát megörökítő csoport, a „Fekete Sereg”. Nemcsak a történelmi hagyományörző rendezvényeken vesz részt az egész megyében, hanem aktívan részt vállal a Katonasuli program-

ban, ahol történelemórát tart. Egyesületeink:

A Zalaegerszegi Honvédklub (alapítva: 1968. 09. 29-én), a BEOSZ tagja 1990 óta. Létszáma: 120 fő. Elnök: Németh István ny. őrnagy.

Határőr Nyugdíjasok Soproni Egyesülete (alapítva: 1992. 09. 25.).

Létszáma: 126 fő. Elnök: Mihályi Ervin ny. hőr. mk. alezredes.

Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományúak Klubja Győr (alapítva: 1970.). Létszáma: 95 fő. Elnök: Kiss Géza ny. pv. ezredes.

Szombathelyi Határőr Nyugdíjasok Egyesülete (alapítva: 1991. 04. 26.). Létszáma: 110 fő. Elnök: Illauszki Tiborné, ny. hőr. őrnagy.

Kőszegi Nyugállományúak Egyesülete (alapítva: 2005. 02. 12.). Létszáma: 37 fő. Elnök: Hernigl László ny. főtörzsszázlós.

Kismegyeri Napóleon Hagományörző Egyesület (alapítva: 2007. 03. 06.).

Létszáma: 88 fő. Elnök: Mednyánszki János.

Gyenesdiási Polgárőr Egyesület (alapítva: 2007. 10. 19.). Létszáma: 43 fő. Elnök: Szabó Sándor.

Csepreg Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület (alapítva: 2010. 01. 17.). Létszáma: 38 fő. Elnök: Bencsik Géza.

Nagykanizsai Honvéd Egyesület (alapítva: 1970.). Létszáma: 160 fő. Elnök: Tarr Ernő.

LÁSZLÓ ATTILA NY. ALEZREDES,
RÉGIÓVEZETŐ

Észak-magyarországi régió

Az Észak-magyarországi régió megalkakulása óta sajátos helyzetben volt. A térség katonai szervezeteit folyamatosan felszámolták, így a kapcsolattartás és a szervezetépítés egyre több nehézségbe ütközött. Bonyolította a helyzetet, hogy Nógrád megyéből a rétsági szervezet (közlekedési és egyéb okok miatt) a Közép-magyarországi régióhoz csatlakozott, és ezzel a megye meghatározó helyőrsége esett ki.

Ugyanakkor az egykori katonák ottmaradtak az addigi állomáshelyükön, és erős volt közöttük az összetartozás, az egymáshoz kötődés érzése. Ezek a személyek, a zömmel addig is működő nyugdíjas klubok erős bázisát jelentették, és máig ők alkotják az egyesületek magját.

A kétezres évek elejére Heves és Nógrád megyében nem maradt működő katonai szervezet, így az egyesületek, szinte csak a meglévő tagjaikra számíhattak. Kedvezőbb helyzetben voltak a Jász-Nagykun-Szolnok megyei szervezetek, és azok közül is kifejezetten a szolnokiak. Az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis és az 1. Toborzó és Érdekvédelmi Központ erős bázist jelentett számukra és sok segítséget kaptak tőlük. A katonákon kívül a régióban működik két olyan szervezet is, ahol a tagságot az egykori rendvédelmiök alkotják. Mivel a rendőrségnél nincs olyan központi érdekvédelmi szervezet, mint a katonáknál, az ő tevékenységük nagyban függött a kialakított személyes kapcsolati rendszertől.

A meglévő nehézségek ellenére a régió egyesületei folyamatosan és jól működtek, jól használták ki a tagjaikban felhalmozódott tudást, tapasztalatot, és kapcsolati tőkét. Mind a 14 egyesület bejegyzett jogi személyiségű civil szervezetként tevékenykedett, annak előnyeivel és hátrányaival egyetemben.

2005-ben egy új formáció jelent meg, a Szolnoki Honvédséghez Tartozó Társadalmi Egyesületek Nyugdíjas Nőtágozata. A szervezet különlegességét az adja, hogy több egyesület hölgytagjaiból tevődik össze, és szerveznek közös programokat.

Az Észak-magyarországi Régió tevékenysége, működése, aktivitása elsősorban

a tagegyesületek tevékenységére épült. Fekete István ny. ezredes, aki igen hosszú időn keresztül vezette a régiót, nagyon jó együttműködést alakított ki a tagegyesületekkel, és erre alapozva

évente egy, ismétlődő rendezvénysort vezetett be. Az év első régiós eseménye általában a régióértekezlet volt, ahol számot adtak az előző évben elvégzett munkáról és a régió helyzetéről, valamint megtervezték a tárgyév feladatait. Ezen az értekezleteken mód nyílt egymás tevékenységének megismerésére, és tapasztalatcserére is.

Szűkebb kört érintett a Kistérségi Találkozó, aminek keretében a jobbágyi Nyugállományúak Egyesülete, a környék szervezeteivel együttműködve, nagyon hangulatos szabadidős rendezvényeket valósított meg.

A harmadik, a legnagyobb létszámot megmozgató régiós esemény a régiónap volt, ahol a tagegyesületek képviselő találkozhattak. A rendezvény jó alkalmat adott a résztvevők ismeretereinek bővítésére, illetve a Magyar Honvédségnél bekövetkező változások követésére is.

Az évek az egyesületek életében sem múltak el nyomtalanul. A 2010-es évek közepére szinte minden szervezetnél megjelent egyfajta erózió. Utánpótlás hiányában a tagságuk egyre inkább elöregedett, ami a létszámcsökkenés mellett azt is jelentette, hogy egyre nehezebbé vált a rendezvényeik megszervezése és a tagság

mozgósítása is. Nehezítette a helyzetüket a jogszabályi környezet jelentős megváltozása, az új törvények megjelenése is.

A bekövetkezett változásokra a tag-egyesületek eltérően reagáltak. Különösen a nehezebb helyzetbe került szervezeteknél volt jellemző a működési forma megváltoztatása, és új személyek bevonása a vezetésbe. Változást jelentett az is, hogy Fekete István ny. ezredes meggyengült egészségi állapota miatt 2018-ban lemondott a régió vezetéséről,

és a tageszervezetek elnökei új régióvezetőt választottak.

Az elmúlt évek tapasztalatait összegezve, megállapítható, hogy nincs két egyforma szervezet a régióban. Mint ahogy az emberek is önálló személyiségek, az egyesületeknek is önálló identitása van, ami a teljes működésükre kihat, tehát erre generális szabályt alkotni gyakorlatilag lehetetlen. A kérdést tovább árnyalja, hogy a szervezetek vezetőinek személyisége, beállítottsága jelentősen kihat az egyesületekre.

Szerencsére a régióban jelenleg olyan elnökségek (illetve ennek megfelelő testületek) működnek, akik lelkiismeretesen, nagy odaadással végzik a feladataikat, és mindemellett ésszerű kompromisszumokra is készek. Az elmúlt időszakban bekövetkezett szervezeti és személyi változások előremutatónak tűnnek, rövid, vagy középtávon a megmaradó egyesületek működése biztosítottak látszik.

KÖSZEGI FERENC NY. ALEZREDES
FOTÓK: BURDA GABRIELLA

Honvéd Hagyományőrző Egyesület

A több mint negyedszázada, Kéri Kálmán vezérezredes által alapított Honvéd Hagyományőrző Egyesületek példaértékű tevékenységet végeznek. Rendszeresen megemlékeznek az 1943. január 12-i doni katasztrófáról, több hősi emlékmű és emléktábla létesítését tagjaink adományából, a helyi önkormányzat támogatásával, valamint a Bolyai Honvéd Alapítvány közreműködésével finanszíroztuk.

Márvány emléktáblát helyeztünk el a Hadtörténeti Intézet és Múzeum díszudvarán, „ÖRÖK DICSŐSÉG ÖVEZZE HŐS HONVÉDEINK EMLÉKÉT” felirattal. Pécssett, az egykori hadapródiskolánál, felújítottuk az I. világháború centenáriuma alkalmából Kőszeghy Gyula alkotását, az Orvostudományi Egyetem főépülete előtt álló Zrínyi-szobrot, és a Nagy Háború hősi halottai márvány emléktábláit.

Minden évben a Kőszegi M. Kir. „Hunyadi Mátyás” Honvéd Középiskolai Nefelű Intézet Bajtársi Köre szervezésében, az egykori cögregék katonai tanintézetében kegyeleti emlékünnepeket tartunk. Az I. világháború befejezésének 100. évfordulóján, az önkormányzatokkal együttműködve, a temetőkhöz lévő katonai sírhelyeken és más hősi emlékműveknél koszorúzásokat tartottunk.

Ugyanakkor részt vettünk a HM. Hadtörténeti Intézet és Múzeum díszudvarán és a Don-kanyar Emlékkápolnánál tartott gyertyagyújtásokon, és a doni emlékműsén a Mátyás-templomban. Tevékeny-

ségünkkel igyekszünk megfelelni a harmincéves Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége célkitűzésének.

A Ludovikás bajtársak 80%-a már a „Hadak útjára lépett”. A HOHE katonáinak méltó tiszteletadással történő temetésében közreműködünk, a családnak a szükséges segítséget megadjuk.

A hadapródiskolások részére avatásuk 75. évfordulóján bajtársi találkozót tartottunk.

Gazdálkodásunkat együttműködési lehetőségek kihasználása, a nyitottság (a területi szervezeteink programjának a támogatása) és a fiatalok bevonása jellemzi. 3 ifjúsági csoportot hoztunk létre a területi szervezeteken belül Székesfehérváron és Győrben, de ebben mégis Pécs jeleskedik. Már 18 fő fiatal lelkes tagunk van.

Igaz, beszervezésük nem volt könnyű. Több pályázatot hirdettünk a fiatalok részére például a 170 éves Magyar Honvédség tiszteletére a magyar hadtörténeti, katonai és honvédelmi hagyományokat ápoló, Fejér megyei szervezetek fiataljai részére. Nagyon sikeres volt a középiskolások tanulók és a kadettprogramban részt vevők valamint az Altiszti Akadémián tanuló növendékek részére meghirdetett pályázat a „Családi emlékezet az I. Világháborúban részt vett katonák emlékére” Nagy érdeklődés kísérte a Nagy Háború befejezésének centenári-

umi évéhez kapcsolódóan a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium diákjai számára kiírt pályázatot.

Rendszeresen részt veszünk a BEOSZ Katonánemzedékek Találkozóin. A Kanadában megjelenő „Hadak útján” című bajtársi híradóban és a Honvéd Hagyományőrző Egyesület Tájékoztatójában tagjainkat informáljuk. Jó az együttműködésünk a BEOSZ társegyesületeivel, bajtársi klubjaival, a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj vezetésével és a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karával.

Havi rendszerességgel részt veszünk a „Ludovika kávézó” rendezvényein. Ezen az összejöveteleken találkozunk a tisztjelöltekkel. A beszélgetések során megosztjuk velük tapasztalataikat és az érdekesebb katonatörténeteket. Születésnapjuk alkalmából a fiatalok felköszöntik idős bajtársainkat. A Száznapos ünnepségre mindig meghívunk bennünket.

NAGY LÁSZLÓ NY. EZREDES

Honvéd Zrínyi Sportegyesület

Sportegyesületünk elsősorban a katonatiszti pályára készülő, honvéd tisztjelöltek sportegyesülete, akiknek minden sportolási lehetőségét, edzését és versenyek finanszírozását 100%-ban térítésmentesen végezzük. Emellett a közvetlen környezetünkben zajló geopolitikai folyamatok miatt, egyre fontosabbá válik számunkra a hazafias és honvédelmi nevelés. A sorkötelezettség békeidőszaki, 2004-ben történt felfüggesztése óta, hazánkban a fiatalok többsége nem részesül semmilyen, a védelmi képességet javító felkészítésben, ezért minden lehetőséget meg kell ragadni ennek pótlására. A különböző honvédelmi sportok művelőinek önmagukon túlmutató hatása van a védelmi képességek javításában, hiszen közvetlen környezetük általuk kerül kapcsolatba a katonai ismeretekkel, harcművészetekkel. Az ő tudásuk, tapasztalatuk lehet az alapja annak, hogy a lakosság védelmi képességeit szükség esetén tömegesen és hatékonyan lehes-

sen növelni. Fontos, hogy a tudásukat, készségeiket folyamatosan és hatékonyan fejleszthessék, illetve a megszerzett ismereteket felelevenítsék.

A sport mellett a magyar katonai hagyományörzésben is részt vesz egyesületünk, elsősorban Katona Lovas Szakosztályunkon keresztül. Lovasaink rendkívül fegyelmezetten, autentikus 1848-as huszáregyenruhában végzik a

magyar katonai hagyományaink ápolását, rendszeresen részt vesznek emléktúrákon és megemlékezéseken. Sokan családotul vesznek részt a hagyományörző és sportrendezvényeinken, így a közösségépítésen kívül a családi kötelékeket is erősítjük a megmérettetéseken keresztül.

A felsorolt sport-, közösségépítő és hagyományörző tevékenységeink mellett az egyesület fizeti a honvéd tisztjelölt állomány sportolását és számos sportrendezvényét. Egyesületünk a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus fedett és szabadtéri sportlétesítményei, illetve edzőtermi gépei karbantartását és javítását évente, mintegy hárommillió forint értékben finanszírozta. Szintén sportegyesületünk állja több rendezvényen a hallgatói részvételt, az egységes sportmezt, a szervezést, utazást és a szükséges táplálékkiegészítőket. Egyesületünk jelenlegi létszáma négyszáz fő felett van, akiknek többsége aktív vagy járadékos katona.

A Honvéd Zrínyi Sportegyesület 1957 óta működik, a honvédelmi ágazat el látási körébe tartozó felnőtt lakosság, a fiatal hallgatói állomány részére biztosít sportolási lehetőséget, és lehetővé teszi a megfelelő életminőség megőrzését. Az egyesület húsz szakosztályt működtet. Kiemelt figyelmet fordítunk a katonák szabadidős sportjára, a versenysportra, valamint az utánpótlás nevelésére. A sportegyesület a szakosztályaival azt a célt tűzte ki, hogy a hallgatói állományt felkészítse feladatainak ellátására, versenyeztetéssel segítse a sportkapcsolatokból adódó feladatokat, ápolja hagyományait, népszerűsítse sportágait. A versenysport és szabadidő sportolási lehetőséget biztosít az egészség megőrzésére és a betegség megelőzésére, a jó fizikai állapot fenntartása érdekében. Képzett szakembereink mindent megtesznek annak érdekében, hogy minél több hallgató kapcsolódjon be a sportot fontosnak tartók csoportjába. Olyan rendezvényeket bonyolítottunk le, amelyben az általános, középiskolai tanulók és egyetemi hallgatók is részt vettek. Az egyetemi hallgatók, nemcsak mint versenyzők, hanem mint rendezvényszervezők is közreműködtek. Az egyesület együttműködve a BEOSZ-szal és a Honvédelmi Minisztériummal szervezőként, rendezőként és versenyzőként is részt vesz a Magyar Honvédség amatőr sportbajnoki versenyein. Összességében a Honvéd Zrínyi Sportegyesület elhivatott, s már konkrét lépéseket is tett annak érdekében, hogy részt vállaljon a társadalom, a fiatalok fizikai állapotának, erőnlétének javításában, a közösségi szellem javításában, igyekszik népszerűsíteni a sportos életmódot.

DR. PETRUSKA FERENC ALEZREDES,
A HONVÉD ZRÍNYI SPORTEGYESÜLET ELNÖKE

